

**Karaloukta napülajatü na Wayuukana Agencia ITRC
(Alatiruushii sulu'u wayuunaiki, sünüikipalakat wayuu)**

Traducida a lengua nativa Wayuunaiki (originaria del pueblo indígena Wayuu) con el apoyo de la Universidad de la Guajira.

17 de octubre de 2024

Shi'irajia

Tü Agenciakat del Inspector General de Tributos, Rentas y Contribuciones Parafiscales -ITRC, saapüin analu'utkat namüin na shikiipu'ushiikana Universidad de la Guajira, namüin na ekirajülikana süka nalatirüin sulu'umüin wayuunaiki tuü kattiyakat, cho'ujaasü müin shia süpüla saapünün sulu'u wayuunaiki tü kasa sünainpünakat tü Agencia ITRC.

Anuu wee'iyatüin jümüin sümaa talatüin waa'in karalouktakat tüü, süpülajatü shia ayatüin kapülain aa'in tü paa'inwawaakat, tü kottirawaakat süchiirua wanee kasa, kojutüin amünii tü nakuwa'ipakat na wayuukana yaa Colombia. Jee müsia, natüjaajainjatüin saa'u napüshua'a na wayuukana tü aainjünakat süpüla saja'laje'enüin tü a'luwajaakat natuma na shikiipu'ushiikana mma, joutka ma'in ma'utpünaa.

Taapashaanain analu'ukat sümüin tü shiki ekirajia wajiira süka sülatirüin sulu'umüin wayuunaiki tü sulu'ukat tü karalouktakat süpüla ayatüinjatüin ITRC shiyoyojüin süchiki tü shi'yataainkat, saja'laje'enüin tü a'luwajaa eekat natuma na shikiipu'ushiikana mma.

Kasataleje'ese ayatüin shi'yanajiraain ITRC sümaa UNIGUAJIRA süpüla ayatüin tü lootokot akuwa'ipa jee saa'inmajünün tü nneerü namüinjatka napüshua'a na wayuukana.

Shikiipu'u
Agencia ITRC

“Wounejaain jia sūnain ji’iraajūin la Agencia ITRC, sūpūla jūtūjaain saa’u tū wa’yataain sūnainpūnaakat aja’laje’era tū a’luwajaakat natuma na shikiipu’ukana mma”.

¿Jaralii waya?

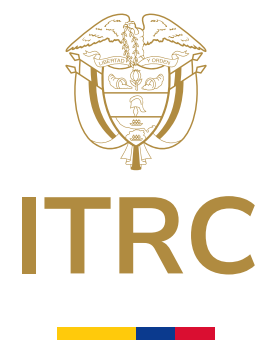
- Wayakana, waya wanee wayuuirua e'itaaushii waya sutuma Ministerio de Hacienda y Crédito Público.

Akumajuushi shia: Decreto 4173 so'ujatkat 2011

Tü wa'yataainkat sünainpünaasü shia aa'inmajaa tü kasa eekat süma'ana woumain suulia su'luwajünün. Waainjün tia sükajee jülüjün shia aa'inyüü, shi'yataanün amaa süpüla lotüinjatün ma'in sukuwa'ipa tü nneerü eekat sünainjee tü a'yatawaakat sünaín Dirección de Impuestos sümaa Aduanas Nacionales - DIAN, la Empresa Industrial otta Comercial del Estado Administradora del Monopolio Rentístico de los Juegos de Suerte jee Azar – Coljuegos, jee la Unidad de Gestión Pensional otta Parafiscales -UGPP.

¿Kasa waainjaka?

- Tü jülüjaka saa'in ITRC shia süchajaain süchiki jee süsalain naainjala na a'yataashiikana süna'in DIAN, Coljuegos y la UGPP müleka mojule sukuwa'ipa tü na'yataainkat, jee müsia eesü süpüla süna'lüin ITRC süpüshua'a tü kasa sünainpünakat na'yataain naya wayuukana. Palajana nayaawatüinjatü aa'u kasain wayuu tü mojuin akuwa'ipa natuma jee jamüin sunouktünüinjatka tia süpüla anain sukuwa'ipa tü a'yatawaakat.

Sünajio'u ITRC

Süchajaain ITRC sukuwa'ipa süpüla natüjaainjanain aa'u na wayuukana süchiki tü shi'yataainkat jee eesü süma'ana ITRC wanee anajio'u saa'u tü naa'inrakat na a'yataashiikana sulu'u la administración de tributos, rentas y contribuciones parafiscales sulu'u DIANKAT, Coljuegos y la UGPP, Sükajee tia, nekirajüin naya, nayaawata aa'ulu kasain cho'ujaain jee eeshii naya namaa sünaain tü na'yataainkat.

**Observatorio
Anticorrupción**
de la **Agencia ITRC**

Süpüla pütüjaain soo'omüin püchajaa sulu'u: <https://www.itrc.gov.co/observatorio/>

Na wayuukana

Jiakaawayuuwana jia akaliinjüinjanakana waya.

Pütütülaa jee pi'yataajiraa wanaa sünnain asünnera tü kasa mojukat ma'in eekat natuma na ka'ruwaraliikana. PÜKÜJA SÜCHIKI tü kasa mojusü ma'in eekat natuma na a'yataashikana sulu'u DIAN, Coljuegos y la UGPP, cho'ujaaka sütüjaain saa'u ITRC. Müle shia putuma. Akaaliinjechi pia sünnain anain sukuwa'ipa tü kasa sünnainpünaakat woumain.

¿Kasa eeka süpüla püküjüin achiki sümüin ITRC?

Eesü süpüla püküjüin süchiki tü na'luwalakat na a'yataashiikana sulu'u DIAN, Coljuegos y la UGPP.

Eesü süpüla püküjüin süchiki ma'aka saa'in:

Shi'ratünüle jee süküjünüle alawaa süchiki wanee kasa.

Nüküjüle alawaa süchiki jalejekualin tü kasa eekat nüma'ana.

Nülanaale soo'opünaa tü e'itaanakat apüla nia sünain tü ni'yataainkat.

Nu'luwajüle tü nneerü e'itaanakat najapulu'u.

Aashajaawaa nümaa wanee aluwataashii süpüla najayatüin wanee kasa nüpüleerua wanee wayuu.

Aküjaa alawaa nachiki jaraliin nanulia na wayuu a'yashiikana.

Nu'ulaale wanee a'yataashi nimeejünüi süka nnerü.

Nnojorule lotüin nukuwa'ipa wanee laülaashi nüneekapa wanee kasa.

Achuntaa nneerü süpüla wanee kasa naa'inrajatka akatsa shia naapain nümüin.

jee süpüshua'alee tü aainjünakat süpüla a'luwajaa tü nneerü namüinjatkat na wayuukana.

Jalainjatüin pi'itaain tü denunciakat

Eesü süpüla püshajüin shia sulu'upünaa

Sistema de denuncia virtual

Portal web www.itrc.gov.co
en el botón "DENUNCIE"

Correo electrónico

contactenos@itrc.gov.co

Líneas telefónicas

- Línea fija desde Bogotá (+57) 601 390 7000
- Línea gratuita nacional 01-8000-123004

Presencial

Calle 26 No. 69-63.
Centro Empresarial Torre 26
Bogotá D.C.

Eeja paa'in jee nnojo motuin paa'in

Tü püküjuintkat achiki shia tü kasa mojusü naa'inrakat wanee a'yatashii sulu'u (DIAN, UGPP y COLJUEGOS). Soto paa'in pülatirüinjatüin wanee karaloukta sümaajatü tü kasa mojusü naa'inrakat, jee müsia eenjatü SÜPÜSHUA'A tü kasa ee'iyatakat shiimainya kaainjalain nia, süpüla suttüintüin ITRC sünain süchajaain sukuwa'ipa süpüla sütüjaanüin aa'u shiimainre kaainjalashin jee mainjalejee chi wayuukai, aainjünüinatü tia suma kojutüin amünii nukuwa'ipa.

Wanaa sümaa püküjüin süchiki wanee kasa ma'aka saa'in tia püküjüinjatü pünülia süpüla lotüinjatüin saainja tü kasakalüirua, eesüsa'aya nnjorule joo püküjüin pünüliakalia.

Tü aainjünakat nüka wanee a'yataai nu'luwajüle sulu'u tü kanüliakat DIAN, Coljuegos o la UGPP wanaa sütüjaanüin aa'u niain kaainjalain.

Ojutuneechi nia sulu'ujee ni'yataainka jee nnojoleechi a'yataain so'u 10 juya jee shiale 20 juya.

Oo'ule'eneechi jee nnojoleechi a'yataain so'u wanee kashi jee shiale so'u wanee juya.

Tü decreto aluwataaka waya

👉 Decreto 4173 so'ujatka 2011:

"Shia tü decreto akumajuushika anainjee la Unidad Administrativa Especial Agencia del Inspector General de Tributos, Rentas y Contribuciones Parafiscales - ITRC."

👉 Decreto 985 so'ujatka 2012:

"Sükajee tü decretokat a'wanajaasü sukuwa'ipa Unidad Administrativa Especial Agencia del Inspector General de Tributos, Rentas y Contribuciones Parafiscales (ITRC)."

👉 Decreto 074 so'ujatka 2022:

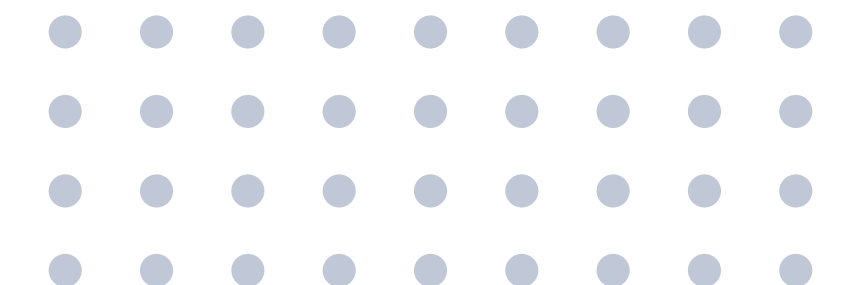
"Shia e'irataka sukuwa'ipa Unidad Administrativa Especial de La Agencia del Inspector General de Tributos, Rentas y Contribuciones Parafiscales". A'wanajaanataasü joo shia mapa sutuma Decreto 0664 so'ujakat 2024, sünain shi'itanüin süpüla süsalainjanain naainjala na a'yataakana sulu'u.

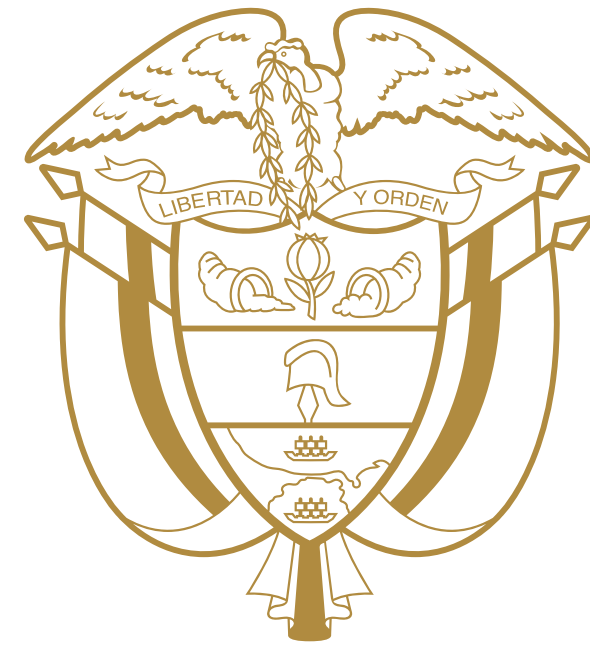
👉 Ley 1952 so'ujatka 2019:

Tüü shia tü eekat atuma tü pütchi süsalaka atuma wayuu saainjala, akatsa'a tia e'iratünüsü sutuma waneeirua artikulo eekat sulu'u Ley 2094 so'ujatka 2021.

👉 Ley 1474 so'ujatka 2011:

"Shia tü ee'itaakat shikii tü aainjünjatkat süpüla nnojoluin ayatüin tü a'luwajaakat, süsalain naainjala na kaainjalashiikana otta anainjatüin sukuwa'ipa tia a'yatawaakat."

ITRC

